

Directie Europese en
Internationale Zaken

Aan de Minister van Economische Zaken

Auteur

TER BESLISSING
Datum

7 augustus 2025

Kenmerk

DEIZ / 100387058

nota

TER BESLISSING

BNC-fiche Europees Concurrentievermogenfonds

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)

1

Mede namens de Minister van KGG, Minister van BZ, Minister van Defensie, Minister van OCW, Minister van SZW,
Minister van VWS

Aanleiding

- Op 16 juli jl. publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een Europees Concurrentievermogenfonds (ECF). Dit voorstel is onderdeel van een breder pakket aan voorstellen voor het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU voor de periode 2028-2034.
- Bijgevoegd concept BNC-fiche over het voorstel voor een ECF zal na uw akkoord worden doorgeleid voor bespreking in de BNC van 19 augustus en CoCo van 26 augustus. Op 29 augustus ligt het fiche ter goedkeuring voor in de MR waarna het naar het parlement zal worden verstuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het concept BNC-fiche en doorgeleiding naar de BNC, CoCo en MR.

Kernpunten

- Het voorstel beoogt twaalf programma's onder het huidige MFK samen te voegen tot één raamwerk met als overkoepelend doel het versterken van het EU-concurrentievermogen. Het voorstel focust op het gehele traject van collaboratief onderzoek tot opschaling, innovatie, industriële en infrastructurele uitrol en productie. Het voorstel moet ervoor zorgen dat een hefboom wordt gecreëerd om private, institutionele en nationale investeringen aan te trekken.
- In het BNC-fiche wordt uiteengezet dat het kabinet het voorstel van de Commissie in algemene zin verwelkomt. Zo kan het voorstel bijdragen aan het

adresseren van de uitdagingen waar de EU voor staat op het gebied van concurrentievermogen, (economische) veiligheid en defensie.

- Ook kan de samenvoeging van bestaande programma's bijdragen aan de vereenvoudiging van het MFK en het verlagen van administratieve lasten en regeldruk voor uitvoerders en begunstigden. Daarnaast is het positief dat wordt ingezet op een naadloos investeringstraject en de centrale rol daarin van het ECF InvestEU instrument. Daarmee kan een hefboom worden gecreëerd en kunnen private partijen worden gestimuleerd tot het aangaan van meer risicovolle investeringen.
- In het BNC-fiche worden ook enkele belangrijke aandachtspunten benoemd die een goede plek in het voorstel moeten krijgen: het belang van een meer gefocuste reikwijdte van het ECF gericht op het daadwerkelijk versterken van het EU-concurrentievermogen, (economische) veiligheid en defensie, het zoveel mogelijk verankeren van het excellentie- en impactcriterium bij de toekenning van middelen en het waarborgen van open competitie, en de uitwerking van de samenhang tussen het ECF en andere programma's, zoals Horizon Europe en het Innovatiefonds.

Toelichting

- De onder het ECF beoogde samenvoeging omvat twaalf programma's uit het huidige MFK: vier defensieprogramma's, twee ruimtevaartprogramma's, twee digitaliseringsprogramma's, InvestEU, een gezondheidsprogramma, een milieuprogramma en een deel van het interne-marktprogramma.
- Onder het ECF (voorgestelde omvang €234 miljard in lopende prijzen) worden vier thematische vensters voorgesteld: (i) de schone transitie en industriële decarbonisatie, (ii) gezondheid, biotechnologie, landbouw en bio-economie, (iii) digitaal leiderschap en (iv) weerbaarheid en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart.
- Binnen het ECF is een centrale rol voorzien voor ECF InvestEU. Dit instrument bouwt voort op het huidige InvestEU en beschikt over een breed scala aan financiële instrumenten, zoals leningen, garanties en eigen vermogen, waarmee private en publieke investeringen kunnen worden aangetrokken.
- De onderhandelingen in Brussel over dit voorstel zullen de komende twee jaar parallel aan het overkoepelende MFK-voorstel en de andere MFK-deelvoorstellen gevoerd worden.